

Frelst - fortapt

Innledning

Jesus taler i det 24 kapittel i Mattesus-evangeliet om sin gjenkomst, og han taler alvorlig. "Og som Noahs dager var, slik skal Menneskesønnens komme være. For likesom de i dagene før vannflommen åt og drakk, tok til ekte og ble gitt ekte, helt til den dag da Noah gikk inn i arken, og de visste ikke av det før vannflommen kom og tok dem alle, slik skal det også være når Menneskesønnen kommer. Da skal to menn være ute på marken, den ene blir tatt med, den andre blir latt tilbake. To kvinner skal male sammen på kvernen, den ene blir tatt med, den andre blir latt tilbake" Mt.24,37-41.

"Da han satt på Oljeberget, og disiplene var alene med ham, kom de til ham og spurte: Si oss, når skal dette skje? Og hva skal være tegnet på ditt komme og på tidsalderens ende? Mt.24,3. Da skal vi merke oss hva som er svaret til disiplene: "Se til at ingen fører dere vill!" v.4. Det var hovedsaken. Det må også være hovedsaken for deg som hører Jesus til. "Våk derfor! For dere vet ikke hva dag deres Herre kommer. Vær derfor beredt, dere også! For Menneskesønnen kommer i den time dere ikke tenker" v.42.44.

*"Ja, jeg må bede: Gjør du meg rede,
Rede ved aften eller ved gry!
Da når du henter Bruden som venter,
Løft også meg med dine i sky!"*

Så får vi det 25.kapittel som skal hjelpe oss til å være rede når Jesus kommer igjen. Dette kapittel er et av de mest alvorligste vi har i vår bibel. Det starter med de fem kloke og de fem dårlige jomfruer. v.1-13. Fem ble frelst, fem gikk fortapt. Videre får vi høre lignelsen om talentene. v.14-30. Der gjentar det samme seg. To ble frelst, en gikk fortapt. Så hører vi til slutt da Herren skal skille geitene fra sauene. Den ene skal stilles på den venstre side, den andre på den høgre side. v.31-46.

DE FEM KLOKE OG DE FEM DÅRLIGE JOMFRUER (v.1-13).

"Gi oss av deres olje, for våre lamper slokner!" (8). I boken våre lamper slokner av J.F.Løvgren, møter vi predikant Ling som bor hos Lyngeid. En kveld Ling kommer hjem fra møte, sier han: "Femten sjeler frelst, Lyngeid!" Tror du de rakk til femten i himmelen også? -I himmelen? - Ja, han som tellet der oppe, mener jeg"

I Salme 87 er det tale om å ha en borgerrett i Sions stad. En borgerrett som har sitt opphav at en er født der. "For vårt rike er i himlen" Fil.3,20. Der er vårt borgersamfunn. Det er håpet for de kristne. Men det er bare de som er født av Gud som hører til der.

Vi skal merke oss det som står i vers 6: "Herren skal *telle* når folkene blir oppskrevet, og si: Denne er født der" Du og jeg kan regne oss som kristne, men hva hjelper det, hvis ikke Herren regner oss som sin. Det er Han som teller.

En stengt dør

"Da skal himlenes rike være å ligne med ti jomfruer som tok sine lamper og gikk ut for å møte brudgommen" v.1. Alle ti var like. I hele ventetiden var det ingen forskjell å se, eller å merke på dem. Men da rope lydde "Se brudgommen kommer! Gå ham i møte!" v.6. Da ble forskjellen

åpenbart. De var alle like, bortsett fra på ett punkt. Men den mangelen kostet de deres sjel. De manglet olje. Når vi skal finne hva oljen er et bilde på, må vi gi akt på hva som ble deres utgang. "Mens de var borte for å kjøpe, kom brudgommen. Og de som var rede, gikk inn med ham til bryllupsfesten. Og døren ble stengt" v.10. Døren ble lukket for siste gang, og så er en evig fortapt. Lk.13,25-28. Jesus sier i Joh.10,9 "Jeg er døren. Om noen går inn gjennom meg, skal han bli frelst" Men disse kom til en stengt dør. Vi forstår at det var Jesus de manglet. Er Gud virkelig slik at han stenger døren igjen for noen? Er ikke han kjærlig, som tar imot alle som kommer til ham? Det er sant at Gud er nådig, men det er bare et sted, og det er i Jesus.

Et endret Gudsbillede

Vi er i dag ferd med å få et falskt Gudsbillede, som brer seg langt inni de kristnes rekker. Det er det Gudsbillede som sier at Gud er bare kjærlighet. Er han rettferdig så kaster han ingen i helvete. Det er ikke forenelig med en kjærlig Gud. En tenker at det vil gå godt til slutt, eller at det skjer en utslettelse. Men leser du bibelen så ser du at ingen har talt strengere om helvete enn nettopp Jesus.

Jesus taler om helvete "hvor deres orm aldri dør, og ilden ikke slukner" Mrk.9,48. "Der skal de gråte og skjære tenner" Mt.8,12. "Og disse skal gå bort til en evig pine" Mt.25,46 (ikke utslettelse).

Så møter vi her en dør som aldri skal åpnes igjen. Helvete er ikke en trussel, men en virkelighet. Himmelen er ofte så fjern for mange kristne, og de tenker ikke mye på evigheten. Hvorfor ikke? Det er fordi Helvete er forsvunnet ut av deres liv.

På samme måte mistes nåden hvis synden forsvinner. Det er bare en ting som være avgjørende for oss, og det er at vi unngår Guds vrede, og blir frelst i evighet.

En skjult mangel

Disse fem jomfruene kom altså til en stengt dør. Går det ann? De hørte jo med til de som gjekk brudgommen i møte. De ville være blandt den flokken. De ville ikke være verdslige. De var slike som hadde tatt standpunkt, og bestemt seg for å følge Jesus. Hva var galt med disse fem? For å vende tilbake til boken av Løvgren: Etter at Ling hadde vært der en stund, så spør han en dag Lyngeid, om hva som *"er i veien med min forkynnelse"*. Så svarer Lyngeid: *"Du driver religiøs fabrikkvirksomhet. Og hva fabrikkerer jeg? Dårlige jomfruer. Det som karakteriserer dårlige jomfruer, er at de har bekjennelse uten liv. Bekjennelse kan folk lage selv. Liv kan bare Gud skape. Din forkynnelse skaper bekjennere, men gjør ingen levende"*

Her ser vi en hemmelig fare som truer for alle som vil være Guds barn. I det ytre er folk stort like. Men mangelen er i de indre. Derfor må all forvandling begynne i det indre. Rom.12.2.

Kristendommens sjibbolet

I Dommernes bok kap.12 fortelles det om, hvordan Jefta etter å ha overvunnet Ammons barn, måtte ta kampen opp mot Efra'ims menn.

De "stengte vadestedene over Jordan for Efra'im. Hver gang det kom en efra'imitt som hadde flyktet fra slaget og sa: La meg slippe over! - da sa Gileads menn til ham: Er du en efra'imitt? Han svarte: Nei" v.5. Men de tok ikke et nei, for et nei. De måtte ha et adgangsord for å slippe over elven. "Si sjibbolet! Men han sa sibbolet, for han kunne ikke uttale ordet riktig. Så grep de ham og slo ham ihjel ved Jordans vadesteder. Det falt den gang førtito tusen av Efra'im" v.6.

Død og liv var avhengig av dette ordet. Sjibbolet og sibbolet var veldig likt. På same som med de fem kloke og de fem dårlige jomfruene.

Hadde det hjulpet å sendt han på språkkurs, som èn sa, for å lære uttalen riktig. Nei! Han kunne ikke bli noe annet enn det han var, nemlig en eframitt.

Har kristendommen et sjibbolet? Etr det noe som kjennetegner den sanne kristendom?

Hvordan kan jeg vite om jeg er en klok eller dårlig jomfru?

Det vil vi besvare ved å stille et spørsmål: Hva er det som fornyer deg? Til tid og annen opplever vi en fornyelse. Blir du fornyet ved å ta en ny beslutning, at nå skal jeg ta fatt, nå skal det bli forandring. Nå har jeg vært sløv i lang tid. Det kan ikke fortsette slik. Nå skal det bli forandring. Det er en falsk grunn. Da er du en dårlig jomfru.

Men hvis du blir fornyet, kun ved å høre om Jesu blod, som ble utgydt for deg, da er du frelst, og da er du en klok jomfru. Er det kun Jesu blod som fornyer og gleder ditt hjerte? Men dette blir så ensidig er det mange som sier? Ja! Men dette er den eneste vei til himmelen for oss alle. Vil du ha det på en annen måte, så blir du ikke frelst.

Skal du ha med Gud å gjøre, kommer du aldri utenom blodet. 1.Joh.1.7. Hva renser fra all synd? blodet! Det er ikke din bekjennelse, eller ditt alvor, overgivelse. Så står det at blodet renser fra all synd.

Da israelsfolket skulle føres ut ifra trellevet i Egypt, hadde Herren gitt forordninger i forbindelse med slaktingen av påskelammet. "Så skal de ta av blodet og stryke på begge dørstolpene og på den øverste dørbjelken på de hus hvor de eter det. For Herren vil gå gjennom landet for å slå egypterne, og når han ser blodet på den øverste dørbjelken og på begge dørstolpene, skal han gå forbi den døren og ikke la ødeleggeren slippe inn i deres hus og slå dere" 2.Mos.12,7.23.

Grunnen var at de sto

under blodets beskyttelse. Skal Gud forkaste deg som hører Jesus til, må Han først forkaste Jesus.

La oss ta en en tur inn i to hus. I det ene huset sitter den ene å synger lovsanger. I det andre huset sitter den eldste gutten og er redd. Hvem av disse to var mest trygg. De var like trygge begge to. For de hadde blodet. 1.Peter 1,18.19. Det er også vår trøst og berging. "Og de som var rede, gikk inn med ham til bryllupsfesten. Og døren ble stengt" v.10. Så er vi innenfor og berget for alltid.

TALENTENE (v.14-30)

Neppe noen av Jesu lignelser er så lite forstått og misbrukt som denne lignelsen. Det kommer av at man ikke gir akt på sammenhengen som den står i.

Før vi går inn i selve lignelsen må vi si hva talentene *ikke* er:

Tjenestens nådegave

Talentene er ikke et bilde på naturgaver: Evner, anlegg, medfødte forutsetninger.

Heller ikke er de bilde på nådegaver: arbeidsutrustning som Herren gir til troende mennesker. Da tenker vi på tjenestens nådegave, som blandt annet består at vi kan ikke ha Jesus for oss selv. Det er ikke noe privatsak å være en kristen. Men vi må dele det vi selv har mottatt med andre mennesker. Derfor sier Jesus i Mt.5.14.15. "Dere er verdens lys! En by som ligger på et fjell, kan ikke skjules. Heller ikke tenner noen et lys og setter det under en skjepp, men i lysestaken. Da lyser det for alle som er i huset" Men da må vi spørre: Er det tjenestens nådegave vi da har gravet ned i jorden? Nei!

Ingen går bort fordi de har misbrukt sine evner og nådegaver.

En kvinne som i det ytre var vellykket, fikk spørsmålet om hun var lykkelig. Jeg har vært ulykkelig hele mitt voksne liv, fordi jeg skulle vært i Afrika som misjonær. Jeg møtte kallet til tjeneste flere ganger. Men jeg sa nei. Så ble kvinnen drept i en ulykke. Da må vi stille spørsmålet om denne kvinne gikk bort? Selvfølgelig gjorde hun ikke det. Såfremt hun holdt fast ved Jesus som sin eneste frelse, så ble hun berget. Men hun hadde misbrukt sin nådegave. Ut i fra de talenter du har fått, og hvordan du har forvaltet de, avgjør hvor du skal tilbringe evigheten. Derfor er det av avgjørende betydning å få tak i hva talentene betyr i denne sammenhengen.

Korset ble skillevei

"For ordet om korset er vel en dårskap for dem som går bort, men for oss som blir frelst, er det en Guds kraft" 1.Kor.1,18. Vi synger i en sang "korset ble skillevei".

Det er mottakelsen av evangeliet som skiller et menneske, om det går bort eller blir frelst. Evangeliet "er noe Gud har gjort. (Rom.8,2) Gud har lagt all din synd på Jesus! Og det ble skikkelig gjort! Intet ble glemt! Til og med den onde natur som enhver sann kristen kjenner hos seg selv med sorg, - alt ble tatt med! Dette er altså ordnet i og med Jesus - din stedfortreder. Så er Gud fornøyd med deg gjennom Jesus" (Oddvar Dahl). Det er noen som har fått dette budskapet som en trøst i livet. Og de vil både leve og dø på det.

Men så sier du at det kan ikke stemme at talentene er et bilde på evangeliet. Fordi at alle tre hadde mottatt talentene. Men den tredje gikk bort. v.30.

Hvordan forklarer du det? Da skal du merke deg at det har med mottakelsen å gjøre.

Mt.25.24.25. Vi skal merke oss at deres mottakelse er forskjellig. Alle tre har mottatt formuen, og de har tilsynelatende gjort det på den same måten, men allikevel var det en stor forskjell.

Gjemte talenten i jorden

Det fortelles om en nabo som besøkte en kone. Hun var nå alene fordi sønnen hadde reist til Amerika. Da han spurte om sønnen sendte penger hjem, for å hjelpe sin mor økonomisk, svarte hun nei. Han sender bare noen rare bilder til meg, sier hun. Kan jeg få se på de bildene spør naboen. Så går konen bort i kommoden og tar frem det som hun kalte for bilder. Men det var ikke bilder, det var dollarsedler. Fulle skuffen av penger. *"Engstede hjerte, Opp av din smerte! Glemmer du adeles bort hva du har:"*

Du har vel ikke din frelse liggende i et skap, eller gravd det ned i et hull i jorden? Den som skulle ligge i ditt hjerte. Ordet om korset skal inn i ditt hjerte, og forrenes der og smeltes sammen med troen. Hebr.4.1.2.

1.Kor.10,3-5. Her er det tale om mennesker som hadde fått alt som Gud hadde gitt til frelse, men de ble allikevel ikke frelst ved det. Hvorfor? fordi de ikke levde i tro.

Dette utdypes videre i Rom.9,4. Der får vi høre hva Gud har skjenket og gitt sitt folk og som derfor tilhører dem: "Barnekåret og herligheten og paktene og lovgivningen og gudstjenesten og løftene". Alt dette tilhører Israel. Men Israel eier det ikke allikevel, og de var ikke frelst.

Rom.9,1-3; 10,1.

Så står det om han som hadde fått fem talenter og han som hadde fått to talenter. De skulle få "gå inn til din herres glede!" v.21.23. I Salomos ordspråk kap.8 utdypes dette for oss, der det sies at Sønnen var hos Faderen som kunstner, i forbindelsen med skapelsen. Så står at "jeg var hans

glede dag etter dag" v.30. Når det sies "Gå inn til din herres glede!" så mener han: Gå inn til Jesus. Så er en evig berget.

HERRENS DOM OVER FOLKESLAGENE (v.31-46)

"Og disse skal gå bort til evig pine, men de rettferdige til evig liv" v.46. Legg merke til at det står "evig". Hvor lang tid er evigheten? Den er uendelig, uten ende. Så er det en evighet enten i straffen, eller et evig liv sammen med Jesus.

Nåden alene

Når Jesus skal avgjøre hvem som skal stå på den venstre eller høyre side, trekker han frem gjerningene. Hvorfor trekker han ikke frem nåden og korset? Er det gjerningene som frelser? Nei!

"Bland aldri inn du kristi brud, det minste eget godt, for mellom synderen og Gud, gjelder nåden blott"

"Også i livets mørkeste stund Gjelder der oppe nådens forbund"

Det er ikke noe i tillegg til nåden. Ef.2.8. Det er nåden som gjelder hele veien, også i dommen.

Nåde er det stikk motsatte av vi har fortjent. Nåde er at Gud for Jesus skyld tilgir oss alle våre synder. Ordet nåde betyr gunst, yndest, velbehag. 5.Mos.7.7. Frelsen beror ikke på noe hos oss.

"alt eget udelukket er, end ikke nådens virkning her, nej ene nåden gælder". I Mt.20,1-16 er

"himlenes rike likt en husbond som gikk ut tidlig om morgenen for å leie arbeidere til sin vingård" v.1. Husbonden ble enige med arbeiderne om en denar for dagen. Ved den ellefte time sendte han også noen bort i vingården. Da utbetalingen skulle finne sted, fekk de første etter hva de fortjente. Men de siste som stod der og bare hadde arbeidet en time, de hadde ingen krav. De visste at de ikke kunne få noen full daglønn. Så skjer det at de fekk en hel dags lønn i gave. Slik er himlenes rike. Der går ingenting etter fortjeneste, men bare av nåde. Rom.4,4.5 - Es.43,24.25.

Når jeg skal stå for Guds domstol, så er det nåden alene for Jesu skyld.

I Kristus bærer du frukt

Men hvorfor trekker Jesus frem gjerningene her?

Gud skal kalle frem vitner på dommens dag, forat det skal gå rettferdig for seg. Hvilke vitner?

Dine gjerninger og ditt liv. Blir vi da frelst ved gjerninger? Nei! Men gjerningene vil vitne om hvem du tilhører. Da du ble frelst, fekk du flytte inn i Jesus. Men samtidig tok også Jesus plass i ditt hjerte. Da begynte det med en gang et nytt liv, et nådeliv, som får disse gjerningene som teksten taler om. Frukten vekser alltid frem av nåden.

"Hvert tre kjennes på sin egen frukt" Lk.6,43-45. Her forsvinner alle falske etterligner. Ingen kan lage frukt. Derfor sier Jesus i Joh.15.4 "bli i meg, så blir jeg i dere. slik kan heller ikke dere bære frukt uten at dere blir i meg"

"Så bær da frukt som er omvendelsen verdig" Mt.3,8. Hovedfrukten er at du har bruk for syndenes forlatelse. Ut ifra den frukten springer alle de andre fruktene ut.

Du spør hvor disse gjerningene kommer fra? Da må vi si, de kommer fra Jesu livet i meg. Uten at han bor i mitt hjerte, kan det aldri bli noen gode gjerninger eller frukt.

Utgangspunktet er at vi alle er et vondt tre som bærer dårlig frukt. Her er vi alle like. Derfor

trenger vi å "rense vår samvittighet fra døde gjerninger" Hebr.9.14. Hva er en død gjerning? Det er en gjerning som blir utført av et åndelig dødt menneske. Når en er åndelig død, så blir også den gjerning som det menneske gjør, en død gjerning. Skal det bli noe godt ut av oss, så må Jesus først flytte inni vårt hjerte. De gode gjerningene gjør ikke et menneske godt, men det beviser at det er godt, fordi det gjør godt.

Nåden og nådens virkning

Mange har misforstått Jakobs brevet. Der står det at Abraham ble "rettferdiggjort ved gjerninger" Jakob 2.21. Men i Romerbrevet står det at det "den derimot som ikke har gjerninger, men tror på ham som rettferdiggjør den ugudelige, ham regnes hans tro til rettferdighet" Rom.4.5. Dette skal forstås slik at Romerbrevet taler om grunnen for vår frelse, den er Jesus åleine. Men Jakobsbrevet taler om virkninger av det nye livet.

Men du må ikke gjøre den feil å bygge på virkninger. Du står opp en dag på feil fot, og alt synes tungt og vanskelig. Da spør du deg selv. Hvor blir det av nåden i mitt liv? Hva har skjedd? Jo! Du trodde at nåden flyttet ned i hjerte. Men nåden er like hel i himmelen hos Jesus. Der eier du en fullkommen nåden, ja, en evig nåde. Men det som er i ditt hjerte er nådevirkningene.

Derfor er det lovviske sinnet å lese dette avsnittet på at sier til deg selv: Jeg har ikke gjort nok. Skal det bli himmel på meg, må jeg gjøre mer. Det er trellesinnet som taler slik.

Den rette måten å lese dette avsnittet på er at du leser Jesu livshistorie som din livshistorie. Det er avgjørende at du fordyper deg i nåden, for det er den som frelser.

"Deretter så jeg - og se: En stor skare som ingen kunne telle, av alle folkeslag og stammer og folk og tungemål. De stod for tronen og for Lammet, kledd i lange hvite kjortler, og med palmegrener i sine hender. Dette er de som kommer ut av den store trengsel, og de har tvettet sine kjortler og gjort dem hvite i Lammets blod. Derfor er de for Guds trone og tjener ham dag og natt i hans tempel" Åpb.7,9.14.15.